

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Sanctis cælo aspecto, terram sordescere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

istis locum, hac nox, aut hic ante noctem dies scindet. Vnde scies, an melior eorum locorum conditio sit, in quibus iam vires suas fortuna consumpsit, & qua in futurum ruinâ suâ fulta sunt? Erramus enim, si ullam terrarum partem esse exceptam immunemq; ab hoc periculo credimus. Omnes sub eadem jacent lege. Nihil ita, ut immobile esset, natura concepit. Alia temporibus alijs cadunt. Et quemadmodum in urbibus magnis nunc hac domus, nunc illa suspenditur: ita in hoc orbe terrarum nunc hac pars facit vitium, nunc illa. Tyros aliquando infamis ruinis fuit. Asia duodecim vrbes simul perdidit. Anno priore Achaïam & Macedoniam, quacumq; est ista vis mali, qua incurrit; nunc Campaniam læsit. Circuit fatum, & si quid diu præterit, repetit. Quædam rariùs sollicitat, sapius quædam. Nihil immune esse & innocuum fuit. Non homines tantum, qui brevis & caduca res nascimur, vrbes oraq; terrarum & littora, & ipsum mare in seruitutem fati venit. Nos tamen nobis permansura promittimus bona fortuna, & felicitatem, cuius ex omnibus rebus humanis velocissima est lenitas, habituram in aliquo pondus ac moram credimus. Et perpetua sibi omnia promittentibus in mentem non venit, id ipsum, supra quod stamus, stabile non esse. Neq; enim Campanie istud aut Achaia, sed omnis soli vitium est, male coherere, & ex causis pluribus resolui, & summam manere, partibus ruere. Quid ago? solatium aduersus pericula dare promiseram: ecce undiq; timenda denuncio. Nego quidquã esse quietis æternæ: quod & perire non possit, & perdere. Ego verò hoc ipsum solatij loco pono, & quidem valentissimi: quandoquidem sine remedio timor stultus est, ratio terrorem prudentibus excutit: imperitis sit magna ex desperatione securitas. Hoc itaq; generi humano dictum puta, quod illis subitâ captiuitate inter ignes & hostem stupentibus dictum est;

Vna salus victis, nullam sperare salutem. Si vultis nihil timere, cogitate, omnia esse timenda. Circumspecte, quam lenibus causis discutiamur. Hucusque Seneca.

Hoc vili absinthio terra sapientibus amarescit, & dulcescit calum. Apud Indos tractus est, cui nomen Phalacra, quasi Latine Caluus: eoq; ita appellatur, quòd, qui herbam in eo nascentem degustarit, & pilos & cornua amittat. Itaque elephantia, nisi cogantur, non accedunt ad locum illum: immò verò prope eum accesserint, perinde ac homines prudentissimi, ab omni il-

lius

Ibid. cap. 25.

Jordan. 2.

V.
Ælian. lib. 8.
cap. 15. de
animal.

lius loci gramine refugientes, pedem referunt. Ad hunc modum quibus terra est domicilium voluptatis, & qui delicias eius, tanquam herbas degustant, & casariam, & cornua, hoc est, ornamentum & robur animorum perdunt. Prudentes igitur, elephantorum ritu, quia non tam amœnitates, quam vanitatem rerum terrenarum, tanquam pestifera gramina, & virulentas Cere herbas, considerant, facillè hæc caduca contemnunt, animum ad maiora traducunt. Vident enim, fallacia esse, quæ hic blandiuntur. Experiuntur, non agitari tantum ventis aërem, flumina, aquas, volare ignes, sed neque in ipsa terra solidam esse stabilitatem: cælum solum & caelestia perennare. Quamobrem, de N. Ignatio auctor vitæ illius hæc scribit: *Audinimus sæpe illius extrema etiam senectute, cum in cælum, quæ liber circumspicere oculos sustulisset, eosque aliquantisper fixos habuisset, obortis, præ lachrymis, dicentem: HEV QVAM SORDET TERRA, CVM CÆLVM ASPICIO!* Sic docuit Eucherius, *raptandos nos in futurum cupiditatem, si cogitemus, QVAM FVLGEBIT MAGNIFICA PERSISTIVIS FORMA REBUS, CVM SIT NVNC TAM SPECIOSA PERSISTIVIS?* Sic monuit D. Chrysostomus, quantumvis ampla & splendida regum palatia auro multo & gemmis fulgentia, nihil à ludicris puerorum ædificijs, à nidis ex luto festucisque constructis, à formicarum operibus differre censenda, si cælum suspexerimus. Sic jubet S. Ephrem nos inter terram ac cælum in istius comparationem, & cognoscere, quàm omnia, in terris, tandem cadant, sicut frumentum, quod, suo tempore maturum metitur in cælo autem, & sol, & luna, & omnes astrorum chori, à primæ creationis suæ die, lumen incorruptum seruent, quo ipso quædam illius regionis indicant perpetuitatem. Sic D. Ambrosius magnitudine & pulchritudine Solis perpenso, digito monstrat scribit, ex ipsa siderum formositate, magnitudine, duratione, Conditoris pulchritudinem, immensitatem, & æternitatem, cuius creaturæ venustati, ac molli, & ævo incomparabiliter anteposendam. Si enim, quæ fixa sunt & stabilia, caducis; si magna parvis, si vera vanis, si fugitiuis æterna bona censentur meliora, quàm facillè est, inter hæc inferiora, & illa superiora discernere: inter lutum & aurum, inter vitra & gemmas facere electionem.

Petr. Ribad.
lib. 1. cap. 2.
vitæ.

Eucher. in
paren. ad
Valerianum.

S. Chrysof.
serm. 2. ad
Coloss. &
serm. 15. in
1. ad Timoth.
& hom. de
vanit. vitæ.
S. Ephrem
adhort. 4. de
virtute.

S. Ambros.
1. 4. Hexaem.
cap. 1.

Blanc.